
BIJLAGE 3 Beleids- en wettelijk kader gaswinning Waddenzeegebied vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen

Rijksbeleid	Jaar/datum	Bestuursorgaan	Status	Relevante randvoorwaarden en uitgangspunten	Relevantie voor onderhavige gaswinning
PKB Tweede Nota Waddenzee	1993/1994	Minister van VROM/EK/TK	Beleid	<ul style="list-style-type: none"> - duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied - onder voorwaarden is het toegestaan exploratieboringen te verrichten binnen de in concessie uitgegeven delen van het PKB-gebied; - er worden geen afvalstoffen, waaronder boorspoeling, in de Waddenzee geloosd; - duurzame bescherming en een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling van de waterbewegingen en de hiermee gepaard gaande geomorfologische en bodemkundige processen; - bescherming van de (bodem)fauna en de (bodem)flora 	Binnen de randvoorwaarden van een duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied zijn menselijke activiteiten met een economische betekenis, waaronder gaswinning, mogelijk.
PKB Derde Nota Waddenzee	afronding verwacht in 2007	Minister van VROM	Beleid	<ul style="list-style-type: none"> - duurzame bescherming en/of een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling van: - geomorfologische en bodemkundige processen; - water- en bodemkwaliteit; - de flora en de fauna; - behoud van landschappelijke kwaliteiten als rust, weidsheid, open horizon en natuurlijkheid. - geen toestemming voor nieuwe opsporing en winning van diepe delfstoffen op locaties in de Waddenzee. 	<p>Toestemming voor opsporing en winning vanaf landlocaties onder strikte voorwaarden.</p> <p>Regeringsbeleid ten aanzien van gasopsporing en -winning verwoord in de Kabinetsbrief van 24 juni 2004 is geïmplementeerd in deze PKB.</p>
Derde Energienota 1995/1996 Gasbrief	Den Haag, dec. 1995 20-4-2005	Minister van Economische Zaken	Beleid	<ul style="list-style-type: none"> - zoveel mogelijk in productie brengen van gasvelden buiten Groningen onder Het Kleine Gasveldenbeleid; - het Groningerveld als balansveld en als strategische reserve. 	De voorgenomen activiteit past binnen het beleid m.b.t. duurzaam voorraad beheer.
Structuurschema Groene Ruimte	Den Haag, januari 2002	Ministerie van Landbouw, natuur en voedselkwaliteit	Beleid	<ul style="list-style-type: none"> - De effecten reiken tot in EHS, Speciale Beschermingzones op grond van de EU Vogel- en Habitatrichtlijn en nationale parken Lauwersmeer en de Waddenzee. - Waddenzee, de waddeneilanden (met uitzondering van bepaalde landbouwgebieden op Texel), de zeegaten tussen de eilanden, de Noordzeekustzone, het Lauwersmeer zijn aangemerkt als kerngebied van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). 	<p>In het MER wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de milieu en natuureffecten.</p> <p>De SGR gaat op in de Nota Ruimte.</p>
Nationale milieubeleidsplan 4	juni 2001	Ministerie van VROM e.a.	Beleid	<ul style="list-style-type: none"> - voortzetting van het NMP3 beleid; - aandacht voor geluid en externe veiligheid - Waddenzee als onderdeel van de mondiale EHS; - lange termijn visie gaswinning: op termijn bijmengen van waterstof aan aardgasnet. 	Geluid en externe veiligheid zijn aandachtspunten in het NMP die ook betrekking hebben voor de voorgenomen activiteit.
Nota Natuur voor mensen, mensen voor natuur	juli 2000	Ministerie van VROM	Beleid	<ul style="list-style-type: none"> - behoud, herstel, ontwikkeling en duurzaam gebruik van natuur en landschap, als essentiële bijdrage aan een leefbare en duurzame samenleving; - voortzetten van de realisatie van de EHS; - in 2010 is in internationaal verband het unieke karakter van de 	<p>De winning van grondstoffen vindt plaats binnen ecologische randvoorwaarden;</p> <p>Bij de landschappelijke inpassing van de locaties en na abandonneren wordt hiermee rekening</p>

Rijksbeleid	Jaar/datum	Bestuursorgaan	Status	Relevante randvoorwaarden en uitgangspunten	Relevantie voor onderhavige gaswinning
				Waddenzee veiliggesteld en is – waar nodig – het gebruik in evenwicht gebracht met het ecologisch functioneren; - aansluiting bij het internationale natuurbeleid.	gehouden.
Vierde nota waterhuishouding 3e Kust nota december 2000	1998	Ministerie van Verkeer en Waterstaat	Beleid	- reguleren van menselijk gebruik om effecten op natuur en milieu te minimaliseren; - nastreven van doelen door een integrale aanpak; - voorzetting functies van het watersysteem conform NW3.	Specifiek voor de Waddenzee betekent dit het handhaven van de ecologische doelstelling op het hoogste niveau. Het Lauwersmeer wordt niet specifiek genoemd.
Beleidsnota Belvédère	juli 1999	Ministerie van VROM	Beleid	- handhaven van bestemmingsplannen en van de Monumentenwet, - Instandhouden cultuurhistorische identiteit op grond van streek- en bestemmingsplannen; - de cultuurhistorische identiteit geeft richting aan de inrichting van de ruimte, het rijksbeleid zal daarvoor goede voorwaarden scheppen.	In het aandachtsgebied is sprake van aanwezigheid van archeologische waarden. Met name bij de aanleg van de gastransportleidingen is in verband hiermee archeologisch vooronderzoek verricht.
PKB Nota Ruimte	2005	Ministerie van VROM	Beleid	<ul style="list-style-type: none"> • Aardgaswinning. Voor de energievoorziening vindt het rijk het van groot belang dat zo veel mogelijk aardgas uit de Nederlandse kleine velden wordt gehaald, zodat het volle potentieel aan aardgasvoorraden wordt benut. Opsporing, opslag en winning van aardgas zijn van groot belang voor de Nederlandse economie, voor de voorzieningszekerheid en voor de transitie naar een duurzame energiehuishouding. <ul style="list-style-type: none"> • duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap; • de verstoring van de bodem is zodanig beperkt dat ongestoorde natuurlijke mosselbanken en zeegrasvelden voorkomen; • benutting van het volle potentieel aan aardgasvoorraden door winning uit zoveel mogelijk Nederlandse kleine velden; • waar mogelijk bundeling met andere lijninfrastructuur bevorderen en de veiligheid rondom deze leidingen waarborgen. 	De voorgenomen activiteit past binnen het kleine velden beleid en het ruimtelijk beleid voor de ondergrond.
Structuurschema buisleidingen	1985	Ministerie van Economische Zaken	Beleid	Het rijksbeleid voor toekomstige transportleidingen staat in het Structuurschema buisleidingen (SBUI). Uitgangspunt van het SBUI is dat provincies in streekplannen zones of stroken opnemen. Het ligt in de bedoeling het SBUI te integreren in de Nota Ruimte. VROM heeft in de circulaire Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen en de circulaire 'K1K2K3 brandbare vloeistoffen' veiligheidsafstanden vastgelegd. In 1996 hebben de ministers van Verkeer en Waterstaat en VROM de nota 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' (Nota RNvgs) uitgebracht. Daarin staan de normen voor onder andere buisleidingen. De normen uit deze nota vormen de basis voor besluiten over ruimtelijke gevolgen van buisleidingen.	Het structuurschema buisleidingen is in beginsel niet bedoeld voor onderhavige regionale gasleidingen. Daar waar mogelijk worden de gasleidingen zoveel mogelijk in zones (parallel aan bestaande leiding tracés of stroken gelegd en wordt rekening gehouden met genoemde zoneringen;
Watertoets/Besluit ruimtelijke ordening	3 juli, 2003	Ministerie Verkeer en Waterstaat	Beleid	- waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten;	De watertoets resulteert uiteindelijk in de waterparagraaf welke als onderdeel aan het bestemmingsplan wordt toegevoegd.

Rijksbeleid	Jaar/datum	Bestuursorgaan	Status	Relevante randvoorwaarden en uitgangspunten	Relevantie voor onderhavige gaswinning
				- dit betekent dat waterbeheerders en planvormers in een vroeg stadium de invulling van de watertoets afstemmen.	
Ruimte voor de Wadden	maart 2004	Adviesgroep Waddenzeebeleid	Advies	- er zijn geen ecologische gronden voor het afzien van winning indien gaswinning aan strikte natuurgrenzen wordt gebonden; - bij een goed gekozen en goed te berekenen maximale toelaatbare bodemdalingssnelheid van de diepe ondergrond is geen natuurschade te verwachten.	Gaswinning Waddenzee is mogelijk binnen strikte natuurgrenzen.
Kabinetsreactie op advies Adviesgroep Waddenzeebeleid	28 juni 2004	Ministers van VROM/EZ/LNV	Standpunt	- binnen randvoorwaarden wet en regelgeving en van duurzame ontwikkeling zoveel mogelijk gas uit Nederlandse bodem halende onzekerheden en twijfel over gevolgen gaswinning zijn in voldoende mate weggenomen; - e.e.a. moet worden vastgelegd in de PKB Waddenzee; - kabinet draagt zorg voor coördinatie van de vergunningen.	Gaswinning binnen strikte randvoorwaarden is mogelijk zonder gevolgen voor de natuur.
Besluit tot het van toepassing verklaren van de rijksprojectenprocedure	15 april 2005	Ministers van EZ, VROM, V&W en LNV	Besluit	- biedt toegang tot het kunnen toepassen van de rijksprojectenprocedure; - een passende beoordeling (afwegingskader) art. 6 Habitatrictlijn is op de voorbereiding van het besluit van toepassing.	Rijksprojectenprocedure is door het kabinet van toepassing verklaard (met instemming van Eerste en Tweede Kamer) op het onderhavige project.
Beheersplan Waddenzee, 1996-2001	Leeuwarden, 1996	Rijkswaterstaat	Beheersplan	- natuurlijke processen zoveel mogelijk ongestoord laten ontwikkelen; - minimalisering van de effecten van menselijk gebruik op natuur en milieu; - in het PKB-gebied en op Schiermonnikoog worden geen nieuwe exploitatie-installaties toegelaten - onder voorwaarden zijn exploratieboringen toegestaan in het PKB-gebied.	Winning van gasvelden onder de Waddenzee is mogelijk binnen strikte natuurgrenzen.
Waterbeheer 21 ^e eeuw	1999	Commissie	Advies	- geen verder ruimteverlies voor water; - extra ruimte voor waterberging zoeken.	
Provinciale Verordening Fryslân	2 februari 2005	Gedeputeerde Staten	Verordening	- Schiermonnikoog, Lauwersmeer en de Waddenzee zijn aangemerkt als Stiltegebied, waarvoor regels gelden ter voorkoming van geluidhinder.	De inrichting voor de gaswinning is niet in stijl met de provinciale milieuverordening. Ontheffing van GS is nodig voor aanleg gasleiding Lauwersoog-Anjum..
Provinciale Verordening Groningen	15 januari 1998	Gedeputeerde Staten	Verordening	- Lauwersmeer en Waddenzee zijn beide aangewezen als milieubeschermingsgebied. Samengevat geldt hiervoor: schadelijk handelen dient achterwege gelaten te worden, dan wel te worden voorkomen om mogelijke schade te beperken.	De inrichtingen voor de gaswinning zijn niet in strijd met de provinciale milieuverordening .
IBW I/II (Interprovinciaal beleidsplan waddenzeegebied);	februari 1995	Provincies Groningen, Friesland en Noord-Holland	Beleid	IBW I - in de in concessie uitgegeven delen van de Waddenzee worden geen nieuwe exploitatie-installaties toegestaan; - voor exploratieboringen wordt bij de Nota Waddenzee aangesloten.	IBW I Opsporing en winning van diepe delfstoffen buiten de Waddenzee maar binnen het plangebied is in principe toegestaan. Bij de beoordeling van de activiteiten wordt rekening gehouden met de kenmerken van het gebied alsmede met mogelijke

Rijksbeleid	Jaar/datum	Bestuursorgaan	Status	Relevante randvoorwaarden en uitgangspunten	Relevantie voor onderhavige gaswinning
				IBW I - IBW I is in voorbereiding.	effecten op de Waddenzee. IBW II Naar verwachting zal IBW II worden opgesteld na afronding van de procedure PKB Derde Nota waddenzee in 2006/2007.
Integraal Beheersplan Waddenzee	1996	Diverse overheden	Plan	<ul style="list-style-type: none"> - natuurlijke processen zoveel mogelijk ongestoord laten ontwikkelen; - behoud en waar mogelijk, herstel en ontwikkeling van de aanwezige natuurwaarden in de Waddenzee; - regulering menselijk gebruik; - minimalisering van de effecten van menselijk gebruik op natuur en milieu. 	Gaswinning Waddenzee is mogelijk binnen strikte natuurgrenzen. Eventuele milieugevolgen door gaswinning worden tot een minimum beperkt.
Beheers en Inrichtingsplan Nationaal Park Lauwersmeer	maart, 2003 vastgesteld	Overlegorgaan Nationaal Park (i.o.)	Plan	<ul style="list-style-type: none"> - behoud en versterking kernwaarden: rust, ruimte, weidse landschap, waterrijk karakter, dynamisch milieu en vogelrijkdom; - op lange termijn wijziging natuur- en waterbeheer nodig ter behoud kernwaarden; - toelaten beheerste peilfluctuatie, bij voorkeur in combinatie met invloed van zout water in het gebied (beheerst getijdensysteem); - verandering in waterbeheer stapsgewijs, waarbij tussenstadia voor de waarden interessant zijn. 	Eventuele milieugevolgen door gaswinning worden tot een minimum beperkt.
Voorontwerp Streekplan Fryslân 2006	vastgesteld 19/4/2005	Provincie Friesland	Beleid	<ul style="list-style-type: none"> - geen mogelijkheid voor nieuwe opsporing en winning van gas onder de Waddenzee vanaf de vaste wal; - op grond van het voorzorgbeginsel wordt enig risico van bodemdaling in de Waddenzee niet geaccepteerd; - Binnen een duurzame ontwikkeling past een zorgvuldige omgang met de bodem, waardoor verontreiniging en uitputting worden voorkomen en waardevolle bodemelementen zo min mogelijk worden aangetast. 	Op grond van het voorzorgbeginsel wordt enig risico van bodemdaling in de Waddenzee niet geaccepteerd. Strijdigheid met rijksbeleid. Rijksbeleid is richtinggevend voor onderhavige gaswinning .
POP I Groningen	14 december, 2000	Provincie Groningen	Beleid	<ul style="list-style-type: none"> - op het vasteland wordt ruimte geboden aan uitbreiding van de infrastructuur voor gaswinning; - gestreefd wordt naar inpassing in de structuur van landbouw, natuur en landschap; - bij twijfel over gevolgen van gaswinning voor ecosysteem voor de Waddenzee het voorzorgprincipe hanteren; - vooralsnog verbod op proefboren en winning in de Waddenzee en winning vanaf locaties buiten de Waddenzee en/of vanuit de Noordzee kustzone. 	Wat beleid voor gaswinning betreft sluit de provincie aan bij IBW I (Interprovinciaal beleidsplan Waddenzee) wat betreft de toepassing van het voorzorgsbeginsel. Het rijksbeleid ten aanzien van gaswinning onder de waddenzee wordt als richtinggevend aangenomen. POP II in voorbereiding.
Watervisie Lauwersmeer	In voorbereiding	Provincie Groningen, Provincie Friesland, Waterschap Noorderzijlvest en	Beleid	<ul style="list-style-type: none"> - zodanig aanpassen of in stand houden van de bestaande situatie dat de huidige gebruiksmogelijkheden van het Lauwersmeergebied niet wezenlijk veranderen. 	Er wordt in de visie al rekening gehouden met bodemdaling door gaswinning (extra variabele in waterbeheer).

Rijksbeleid	Jaar/datum	Bestuursorgaan	Status	Relevante randvoorwaarden en uitgangspunten	Relevantie voor onderhavige gaswinning
		Waterschap Fryslan			
Waterbeheersplan Lauwersmeergebied 2003-2007	7 mei 2003	Waterschap Noorderzijdevest	Beleid	Doelstellingen en maatregelen voor o.a. Lauwersmeer en Eletra boezem (waterkwaliteit en -kwantiteit)	Toekomstig beheer Lauwersmeer is onderwerp van discussie. Eventuele effecten van gaswinning kunnen hierin worden meegenomen.
Bestemmingsplannen gemeenten De Marne en Dongeradeel	in voorbereiding	Gemeenteraad De Marne en Dongeradeel	Plan	Locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen zullen worden bestemd als gasproductielocaties.	Locaties zullen landschappelijk worden ingepast. Van toepassing is de Rijksprojectenprocedure. Bestemmingsplannen zullen na het zogenoemde Rijksprojectenbesluit hiermee in overeenstemming worden gebracht.
Europese richtlijn voor Strategische Milieubeoordeling Richtlijn 2001/42/EG	27 juni, 2001	Europese Unie	Richtlijn	Voor plannen en programma's die kaderstellend zijn voor later m.e.r.-plichtig besluit, dan wel waarvoor een passende beoordeling in het kader van de EU Vogel- en/of Habitatrichtlijn nodig is moet een (strategisch) Milieurapport worden opgesteld.	Bij de vast te stellen PKB Derde Nota Waddenzee wordt een Strategische milieubeoordeling verricht.
Wereld Erfgoed Conventie	Parijs, 1972	Staat der Nederlanden	Afspraak	Bescherming en instandhouding van het wereld natuur erfgoed;	De aanmelding heeft geen juridische gevolgen, maar is een internationale erkenning van de bijzondere kwaliteit van het gebied.
Kaderrichtlijn water Richtlijn 200/60/EG	2000	Europees parlement en de Raad van de Europese Unie	Beleid	<ul style="list-style-type: none"> - volledige eliminatie van prioritare gevaarlijke stoffen en bijdragen aan het bereiken van concentraties in het mariene milieu in de nabijheid van de achtergrondwaarden van natuurlijke in het milieu aanwezige stoffen; - bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwateren en grondwater; - aquatische ecosystemen en, wat de waterbehoeften ervan betreft, terrestrische ecosystemen en waterrijke gebieden die rechtstreeks afhankelijk zijn van aquatische ecosystemen, voor verdere achteruitgang worden behoed en worden beschermd en verbeterd; - civiel technische werkzaamheden op of in de grond die in contact komen met grondwater. 	Gaswinning Waddenzee is mogelijk binnen strikte natuurgrenzen. Eventuele milieugevolgen door gaswinning worden voorkomen mitigerende maatregelen waaronder toepassing van hand aan de kraan principe. Er wordt geen effect op de waterkwaliteit verwacht.
Ramsar Conventie	Ramsar, 1971	Staat der Nederlanden	Afspraak	<ul style="list-style-type: none"> - Lauwersmeer en Waddenzee zijn aangewezen als Wetland, Dit betekent conservatie, beheer en doordacht gebruik van Wetlands en de daarbij behorende flora en fauna; - Lauwersmeer is aangewezen op 24 maart 2000 en van belang is dat het watergebied van internationale betekenis voor watervogels; - Waddenzee is aangewezen in 1984 en van belang is dat hier van 25 watervogelsoorten meer dan 1% van de wereldpopulatie verblijft. 	Er heeft een doorvertaling plaatsgevonden naar de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet 1998. Op basis daarvan zijn passende beoordelingen uitgevoerd.
Verdrag van Malta	Valleta, 1992	twintig Europese Lid Staten	verdrag	<ul style="list-style-type: none"> - Uitgangspunt van het verdrag is het archeologisch erfgoed zoveel mogelijk ter plekke (in situ) te bewaren en beheermaatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. Daar waar behoud in situ niet mogelijk is, betalen de bodemverstoorders het archeologisch onderzoek en mogelijke opgravingen. 	Er heeft een archeologisch vooronderzoek plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat verwacht mag worden dat tijdens de constructiewerkzaamheden geen archeologische waarden zullen worden verstoord.

Rijksbeleid	Jaar/datum	Bestuursorgaan	Status	Relevante randvoorwaarden en uitgangspunten	Relevantie voor onderhavige gaswinning
				<ul style="list-style-type: none"> - projecten die zijn verplicht tot een MER (voor bestemmingsplannen) werken in de geest van het Verdrag van Malta. 	
Conventie van Bern	Bern, 1979	Staat der Nederlanden	conventie	<ul style="list-style-type: none"> - beschermen van flora en fauna in hun natuurlijke omgeving. In het bijzonder die soorten en habitats die (inter)nationale samenwerking vergen; - specifieke aandacht is er voor bedreigde soorten en bedreigde rondtrekkende soorten. 	Er heeft een doorvertaling plaatsgevonden naar de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet 1998. Op basis daarvan is een passende beoordeling uitgevoerd.
Trilateraal overleg Wadden landen	1997/2005	Nederland, Denemarken Duitsland	Samenwerkingsverband	<ul style="list-style-type: none"> - het beschermen en instandhouden van de Waddenzee als een ecologisch belangrijk gebied, waarbinnen de voorwaarden voor duurzame economische ontwikkelingen moeten worden gehandhaafd. - Uitbouw Waddenzeeplan tot beheersplan in overeenstemming met bepalingen in de Habitat- en Vogelrichtlijn en andere richtlijnen en voorschriften van de Europese Unie. 	Ecologie legt randvoorwaarden op aan economische activiteiten zoals gaswinning.
Waddensea quality status report	1999	Nederland, Denemarken / Duitsland	Samenwerk.	Beschrijving toestand van de Waddenzee.	Bestaande Gas-opsporing/winning geen impact op kwaliteit/toestand van de Waddenzee.
Stade Declaration	1997	Nederland, Denemarken Duitsland	Samenwerkingsverband	In het aangrenzende gebied van de Waddenzee zou, waar noodzakelijk, de activiteiten met milieugevolgen moeten worden ingeperkt.	Aantonen dat aardgaswinning geen milieueffecten heeft.
Esbjerg Declaration	2001	Nederland, Denemarken Duitsland	Samenwerkingsverband	<ul style="list-style-type: none"> - behoud van biologische diversiteit, het duurzame gebruik van biologische rijkdommen en het beginsel van duurzame ontwikkeling; - bij duurzame ontwikkeling dient ook rekening te worden gehouden met de behoeften en verlangens van de bevolking, bijvoorbeeld wat energievoorziening, bedrijfsleven en externe veiligheid. 	Duurzame menselijke activiteiten in het gebied blijven in de toekomst mogelijk.
Vogel- en Habitatrichtlijn Richtlijn 92/43/EEG Richtlijn 79/409/EEG	1979 en 1992	Europees parlement en de Raad van de Europese Unie	Richtlijn	<ul style="list-style-type: none"> - leefgebieden, dieren en planten mogen niet geschonden worden door de voorgenomen activiteit. Bij ingrepen in leefgebieden en mogelijke significante beïnvloeding van soorten die vallen onder de twee richtlijnen moet het afwegingskader art. 6 Habitatrichtlijn worden doorlopen: passende beoordeling; - Lauwersmeer is aangewezen als Speciale beschermingszone inzake de Vogelrichtlijn 24 maart 2000; - de Waddenzee is op 8 november 1991 aangewezen als Speciale beschermingszone inzake de Vogelrichtlijn en op 20 mei 2003 aangemeld als Habitatrichtlijngebied. 	Er is een passende beoordeling verricht voor de gaswinning. Bij het inwerking treden van de Natuurbeschermingswet 1998 op 1 oktober 2005, worden de richtlijnen formeel geïmplementeerd in de nationale regelgeving.
Nationale regelgeving					
Wet op de Ruimtelijke Ordening	1965 + herzieningen 2007 Nieuwe WRO	Ministerie van VROM	Wet	<ul style="list-style-type: none"> - Indien een onderdeel van een plan(nationaal ruimtelijk beleid) een concrete beleidsbeslissing is, wordt die beslissing bij de vaststelling van andere plannen op grond van deze wet in acht genomen; - De rijksprojectenprocedure is in art 39a verankerd. 	Voor het aanpassen van rijks/provincie/gemeentelijke bestemmingplannen en toepassing van de rijksprojectenprocedure is het genoemde kader van toepassing.

Rijksbeleid	Jaar/datum	Bestuursorgaan	Status	Relevante randvoorwaarden en uitgangspunten	Relevantie voor onderhavige gaswinning
Besluit Ruimtelijke Ordening	december 1985 etc	Ministerie van VROM	AmvB	- De watertoets is sinds 3 juli 2003 wettelijk verankerd in het BRO (Staatsblad, 294) dat op 1 november 2003 in werking is getreden (Staatsblad 2003, 327).	In een bestemmingsplan moet worden opgenomen een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding.

Nationale regelgeving	Jaar/datum	Bestuursorgaan	Status	Relevante randvoorwaarden en uitgangspunten	Relevantie voor onderhavige gaswinning
Woningwet Bouwverordening Bouwbesluit	augustus 1991 etc.	Ministerie van VROM	Wet	- Voor het oprichten van een inrichting (bouwwerk) is op grond van art. 40 Ww etc. een bouwvergunning vereist.	Van toepassing i.v.m. noodzakelijke bouwvergunningen.
Natuur- beschermingswet 1998	1-10-2005	Ministerie van LNV	Wet	- bescherming van natuurmonumenten tegen verontreiniging, verstoring of het in het algemeen toebrengen aan schade; - op 7 juni 1994 is het Lauwersmeer als natuurmonument aangewezen, waarmee een vergunning is vereist voor diverse handelingen in het gebied; - Lauwersmeer is op 12 november 2003 aangewezen als Nationaal Park. Activiteiten die schadelijk zijn voor het gebied, maar toch noodzakelijk, kunnen met een vergunning worden toegestaan; - Waddenzee is aangewezen als Staatsnatuurmonument 1987. De aanwijzing is in 1990 uitgebreid.	Vergunningen op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn noodzakelijk voor gaswinning vanaf locaties buiten de Waddenzee in verband met mogelijke bodemdalingseffecten in de Waddenzee.
Flora en fauna wet	1998	Ministerie van LNV	Wet	- bescherming van in het wild levende soorten.	In het leidingtracé Lauwersoog-Anjum komen diverse soorten voor die vallen onder de Ffw.
Wet milieubeheer	13 juni 1979 etc.	Ministerie van VROM	Wet	- voor het oprichten en in werking hebben van een mijnbouwwerk t.b.v. gaswinning is een vergunning nodig; - tevens is de m.e.r.-procedure van toepassing (zie onder).	Vergunningen Wet milieubeheer noodzakelijk.
Besluit m.e.r.	1994 gew. 7/5/1999 en 23-12-2004	Ministerie van VROM	AmvB	- het Besluit m.e.r. is in overeenstemming gebracht met de nieuwe Mijnbouwwet; - onderdeel C, categorie 17.2: bij gaswinning groter dan 500.000m ³ per dag geldt een m.e.r.-plicht. - Het ontwerpbesluit beoogt de implementatie van de SMB richtlijn.	De m.e.r.-procedure wordt in dit verband doorlopen.
Besluit externe veiligheid inrichtingen	2004	VROM/EZ	AmvB	Het Besluit externe veiligheid inrichtingen en de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen zijn 27 oktober 2004 in werking getreden. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Bijvoorbeeld rondom chemische fabrieken, lpg-tankstations en spoorwegemplacements waar goederentreinen met gevaarlijke stoffen rangeren.	Via vergunningverlening Wet milieubeheer wordt hiermee rekening gehouden.
Zonering langs aardgastransportleid ingen	1984	Ministerie van VROM	Circulaire	- vaste veiligheidsafstanden gebaseerd op aanvaardbaar plaatsgebonden risico - NEN3650 verwijst naar deze circulaire	Toetsen aan afstanden uit deze circulaire in relatie tot gevoelige bestemmingen en gebieden vindt plaats bij de vergunningverlening.
Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen	augustus 2004	Ministerie van VROM	Circulaire	Aankondiging nieuwe regeling zonering hogedruk aardgasleidingen;	Nieuwe regeling thans onbekend. Gezien de aard van het gebied waarin de gasleidingen worden aangelegd worden geen additionele maatregelen

Nationale regelgeving	Jaar/datum	Bestuursorgaan	Status	Relevante randvoorwaarden en uitgangspunten	Relevantie voor onderhavige gaswinning
					voorzien in verband hiermee.
Mijnbouwwet Mijnbouwbesluit Mijnbouwregeling	mei 2001	Ministerie van Economische Zaken	Wet AmvB Min. reg.	Op grond van deze regelgeving zijn vergunningen nodig voor de gaswinning en zal een Winnings- en meetplan worden opgesteld.	Aanvragen vergunningen.
Buitenwettelijk kader					
Milieuconvenant		NAM/overheid	convenant	Nieuwe installaties zullen voldoen aan stand der techniek en vigerende wet- en regelgeving. Toepassing best beschikbare technieken (BBT).	Voldoen aan stand der techniek. Toepassing BBT.
Bedrijfsmilieuplan		NAM	plan	Nieuwe installaties zullen voldoen aan stand der techniek en vigerende wet- en regelgeving.	Voldoen aan stand der techniek.
Nederlandse Richtlijn Bodembescherming	1997	Overheid	Richtlijn	inrichting dient voorzien te zijn van adequate bodembeschermende voorzieningen.	Voldoen aan.
Nederlandse Emissie Richtlijn		Overheid	Richtlijn	Emissie naar lucht moeten voldoen aan de richtlijn.	Voldoen aan.
NEN3650	2003	Overheid	Norm	Veiligheidsafstanden voor pijpleidingen zijn van toepassing.	Voldoen aan.
Externe veiligheid vervoer gevaarlijke stoffen	1998	VNG	Handreiking	Toetsing groepsrisico voor gasleidingen kleiner 24" levert geen eis die en boven de toetsing op plaatsgebonden risico uitgaan.	(zie circulaire VROM, 1984 en NEN3650)
Stroomlijnen, een handreiking voor het waterbeheer in Fryslân, West-Groningen, Noord-Drenthe en de Waddenzee	maart 2005	SBB, It Fryske Gea, Milieufederaties FrieslandGroningen en Drenthe, Natuurmonumenten, Waddenvereniging en Het Gr. Landschap	Beleid	Voorstellen voor aangepast beheer.	Flexibele waterstanden Lauwersmeer en uitbreiden boezemcapaciteit.